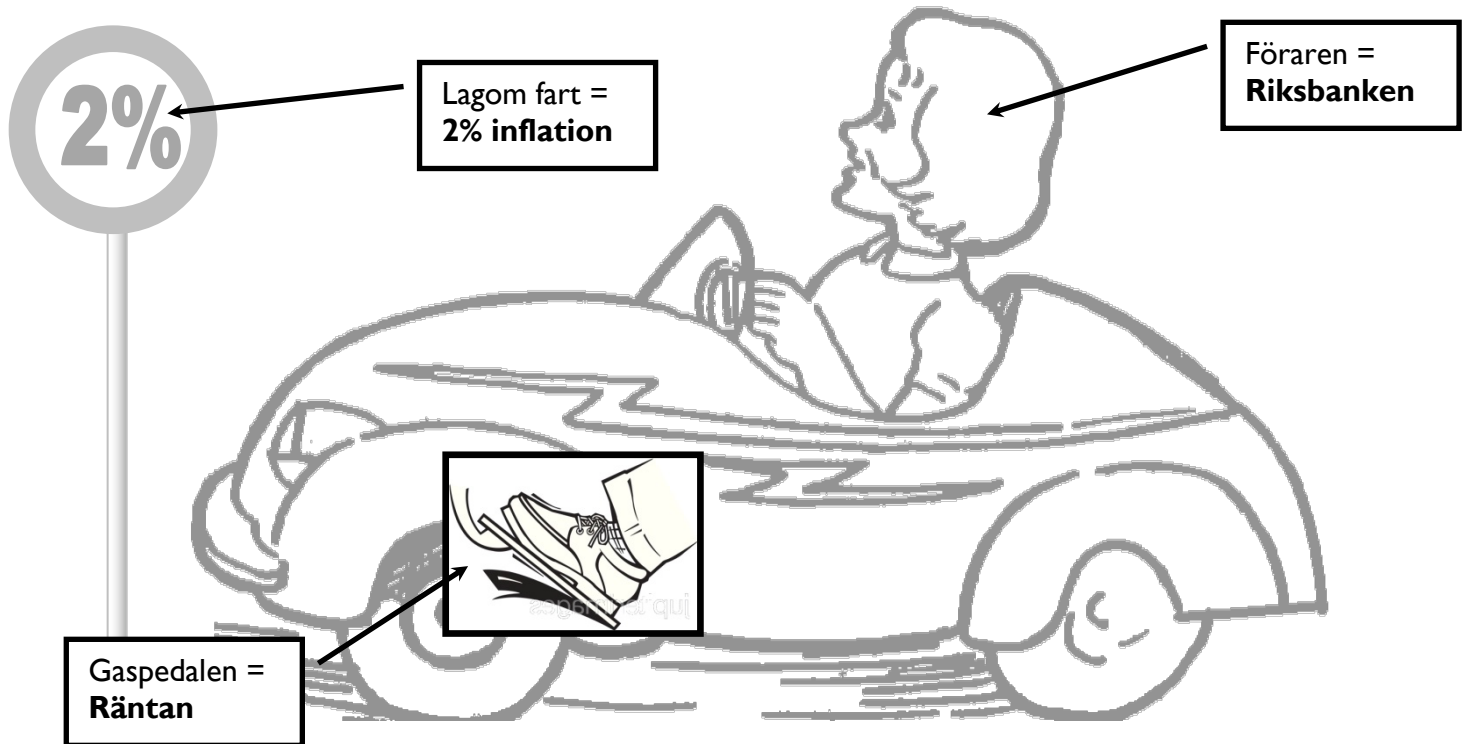

Räntan är ekonomins gaspedal!

Nivån på gaspedalen påverkar farten för en bil. **Nivån på räntan påverkar farten för ekonomin i ett land.** I Sverige är det Riksbanken som styr nivån på räntan genom att höja eller sänka sin **styrränta**, ”**reporäntan**”. Detta påverkar nivån på alla svenska bankers räntor, både räntorna på ”utlån” och räntorna på ”inlån” (=sparande).

Alltså: Om Riksbanken sänker reporäntan så sänker de vanliga bankerna sina räntor på inlåning och utlåning. Och om Riksbanken höjer reporäntan så höjer de vanliga banker sina räntor på inlåning och utlåning.

Om ekonomin går för LÅNGSAMT – SÄNK räntan!

(Om BILEN går för långsamt SÄNKER man gaspedalen för att bilen ska öka farten. Gör man inte det riskerar man att bilen stannar helt.)

Om ekonomin går för långsamt (=mindre än 2 % inflation) kan Riksbanken **sänka** räntan. Gör man inte det riskerar man att arbetslösheten blir för hög vilket leder till att ekonomin helt kan stanna.

(Sänkt ränta → Billigare att låna och mindre lönsamt att spara → Konsumtionen/efterfrågan ökar → Företagen behöver anställa fler → Arbetslösheten minskar.)

Risk med att sänka räntan: Om man sänker räntan för mycket ökar efterfrågan för mycket. Företagen lockas då att höja sina priser lite för mycket, och då vill hushållen ha högre lön som kompensation för att priserna höjts. Högre löner gör att företagens kostnader ökar, och de höjer därför sina priser ännu mer för att kompensera för detta. Hushållen vill då ha ännu högre lön o.s.v. Den skadliga inflationen tar fart.

Om ekonomin går för FORT – HÖJ räntan!

(Om BILEN går för fort HÖJER man gaspedalen för att bilen ska sakta ned farten. Gör man inte det riskerar man att bilen kraschar.)

Om ekonomin går för fort (=mer än 2 % inflation) kan Riksbanken **höja** räntan. Om man inte höjer räntan riskerar man att inflationen blir för hög vilket leder till att ekonomin kan krascha.

(Höjd ränta → Dyrare att låna och lönsammare att spara → Konsumtionen/efterfrågan minskar → Jämviktspriserna sjunker → Inflationen tappar fart.)

Risk med att höja räntan: Om man höjer räntan för mycket minskar efterfrågan för mycket. Företagen kan då inte sälja sina varor och tjänster. De får inte in pengar och har då inte råd att behålla sin personal. Personal avskedas. Arbetslösheten ökar, hushållen får sämre ekonomi, efterfrågan minskar ännu mer, ännu fler avskedas o.s.v.